

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 26 jun 2012. god.
Ref. br.: RK260/12

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI156/11

Podnosilac

Zahide Samadraxha

Ocena ustavnosti presuda Okružnog suda u Prizrenu,
Ac. br. 378/09 od 1. oktobra 2009. godine i Vrhovnog suda Kosova,
Rev. br. 509/2009 od 5. avgusta 2011. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Kadri Kryeziu, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Ivan Čukalović, sudija
Gjyljeta Mushkolaj, sudija
Iliriana Islami, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Zahide Samadraxha iz sela Banjë u opštini Mališevo. Nema zastupnika.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presude Okružnog suda u Prizrenu, Ac. br. 378/09 od 1. oktobra 2009. god. i Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 509/2009 od 5. avgusta 2011. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva se odnosi na zahtev podnosioca zahteva za izdržavanje od strane oca njenog maloletnog deteta. Podnosilac zahteva nije bila udata za oca njenog maloletnog deteta i njeno maloletno dete živi sa ocem.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113. stav 7. Ustava, članu 20. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak u Sudu

5. Podnosilac zahteva je 2. decembra 2011. god. podnela zahtev Ustavnom sudu.
6. Predsednik Ustavnog suda je 17. januara 2012. god. imenovao sudiju Gjyljetu Mushkolaj za sudiju izvestioca. Predsednik je istoga dana imenovao i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Kadri Kryeziu.
7. Dopisom od 20. februara 2012. god. Sud je potvrdio podnošenje zahteva i od podnosioca zahteva tražio dodatne informacije u vezi zahteva.
8. Podnosilac zahteva je odgovorila 27. februara 2012. god., odgovor koji je u Sudu primljen 1. marta 2012. god. U njenom odgovoru, podnosilac zahteva je navela da je nezaposlena i da ne prima nikakvu finansijsku pomoć od oca njenog maloletnog deteta. Takođe je iznela da su porodične i finansijske okolnosti oca dobre, da je suvlasnik nekih katastarskih parcela, da njegova majka prima penziju iz inostranstva i da njegova braća rade i žive u Italiji.
9. Veće za razmatranje je 18. juna 2012. god. razmotrilo izveštaj koji je pripremio Sudija izvestilac i iznelo Sudu u punom sastavu preporuku o neprihvatljivosti zahteva. Sud u punom sastavu je istog dana razmotrio zahtev.

Pregled činjenica slučaja dokazanih dokumentacijom koju je podneo podnosilac zahteva

10. Opštinski sud u Mališevu je presudom C. br. 269/2009 od 17. juna 2009. god. odbacio tužbu podnosioca zahteva za izdržavanje/alimentaciju od strane oca njenog maloletnog deteta i odobrio kontakt sa njenim maloletnim detetom jedan dan mesečno. Sud je zaključio da je maloletno dete sada deo porodične jedinice sa ocem, njegovom ženom i dva sina.
11. Podnosilac zahteva je uložila žalbu na tu odluku u Okružnom sudu u Prizrenu, koji je presudom Ac. br. 378/09 od 1. oktobra 2009. god. potvrdio odluku Opštinskog suda. Okružni sud je primetio da je tužba u odnosu na kontakt između podnosioca zahteva i njenog maloletnog deteta povučena.

12. Podnosilac zahteva je uložila još jednu žalbu na tu odluku u Vrhovnom sudu koji je u svojoj odluci Rev. br. 509/2009 od 5. avgusta 2011. god. potvrdio ranije odluke o odbijanju izdržavanja/alimentacije podnosioca zahteva. Odluka joj je uručena 13. septembra 2011. god.

Navodna kršenja Ustava

13. Podnosilac zahteva uopšteno tvrdi da su sudovi na svim instancama prekršili Zakon Kosova o porodici, Privremeni krivični zakonik Kosova i ustavne garancije. Zahtev ne zalazi dublje u detalje.

Ocena prihvatljivosti zahteva

14. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovníkom o radu.
15. Član 113. st. 1. i 7. Ustava određuju opšti pravni okvir koji je potreban za prihvatljivost. U njima je propisano:

*„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.
(...)“*

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom“.

16. Štaviše, član 48. Zakona propisuje:

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori“.

17. Konačno, pravilo 36. Poslovníka o radu propisuje:

„1. Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.

2. Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključí:

a) da zahtev nije prima facie opravdan, ili

b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, ili

c) da podnosilac zahteva nije žrtva kršenja prava zagantovanih Ustavom, ili

d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju“.

18. Podnosilac zahteva tvrdi da su sudovi na svim instancama izvršili razna kršenja. Sudovi su se u svojim presudama pozvali na brojeve ili odgovarajuće članove Zakona Kosova o porodici, Zakon br. 2004/32, od kojih su najvažniji bili sledeći:

„Član 279. Potreba

Samo lica koja ne mogu da se sama izdržavaju ispunjavaju uslove za dobijanje novčanog izdržavanja.

Član 281. Obaveza uzajamnog obaveštavanje i otkrivanja podataka o prihodu

(1) Srodnici u pravoj liniji obavezni su da na zahtev jedan drugom otkriju podatke o svojim prihodima i o svojoj finansijskoj situaciji.

(2) Lice koje je obavezno da daje izdržavanje dužno je da na zahtev predoči pisani dokaz i isprave koje dokazuju njegova primanja i njegovu finansijsku situaciju.

Član 307. Sposobnost za plaćanje alimentacije

(1) Lica koja, uzimajući u obzir sve njihove obaveze, nisu u stanju da plaćaju alimentaciju a da pri tom ne dovedu u opasnost svoje izdržavanje u razumnoj meri, nemaju obavezu da plaćaju izdržavanje.

(2) U meri u kojoj ta lica budu u stanju da plaćaju alimentaciju, obaveza ostaje kao takva.

Član 330. Načela za određivanje izdržavanja i alimentaciju

(1) Obaveza za davanje finansijskog izdržavanja ili alimentacije biće određena u srazmeri sa svim sredstvima koje ima tužena strana i u okviru granica potreba koje ima tražilac.

(2) Sud mora da uzme u obzir finansijsku situaciju tužene strane, njegovu sposobnost za rad, njegovu stvarnu mogućnost za zaposlenje i rad, zdravstveno stanje, lične potrebe, pravne obaveze i sve ostale okolnosti koje su od značaja.

(3) Kad je alimentacija tražena za dete, sud će da uzme u obzir uzrast deteta i sve potrebe za njegovim stručnim obrazovanjem“.

19. U odluci od 17. juna 2009. god. Opštinski sud je doneo obrazloženu presudu zašto se je sud oslonio na određene dokaze u donošenju odluke, uključujući, ali se ne ograničavajući na tekuće porodične okolnosti maloletnog deteta i prihoda oca.
20. Kao što je Ustavni sud naveo u slučaju br. KI 06/09, podnosilac zahteva X protiv presude Vrhovnog suda br. 215/2006, presude Okružnog suda br. 741/2005 i Opštinskog suda br. 217/2004:

„... Sud bi pre svega hteo da naglasi da on ne predstavlja apelacioni sud u odnosu na ostale sudove na Kosovu i ne može intervenisati po osnovi da su ovi sudovi doneli pogrešnu odluku ili da su pogrešno ocenili činjenice. Uloga Suda jeste isključivo da obezbedi usklađenost sa pravima zagarantovanim Ustavom i drugim pravnim sredstvima i stoga, ne može obavljati ulogu suda "četvrtog stepena" (vidi, mutatis mutandis, i.a., Akdivar protiv Turske, 16. septembar 1996, R.J.D, 1996-IV, stav 65)“.

21. Kao što je dalje navedeno u slučaju br. KI 06/09, podnosilac zahteva X protiv presude Vrhovnog suda br. 215/2006, presude Okružnog suda br. 741/2005 i Opštinskog suda br. 217/2004:

„... Sama činjenica da je podnosilac zahteva bio nezadovoljan ishodom predmeta ne može sama po sebi izneti dokazanu tvrdnju o povredi člana 31 Ustava (vidi, mutatis mutandis, presuda ESLJP-a, Zahtev br. 5503/02, Meztur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, presuda od 26. jula 2005. god.)“.

22. Podnosilac zahteva ni na jedan način nije navela kako su sudovi, na svim instancama, prekršili njena ustavna prava.

IZ TIH RAZLOGA

Sud je, nakon većanja održanog 18. juna 2012. god., u skladu sa članovima 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 56.2 Poslovnika, jednoglasno

ODLUČIO

- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. Ova odluka će se dostaviti podnosiocu zahteva; i
- III. Ova odluka će biti objavljena u skladu sa članom 20(4) Zakona i odmah stupa na snagu.

Sudija izvestilac

Ivan Čukalović

Predsednik Ustavnog suda

Prof. Dr. Enver Hasani

